

Opgave 8

uit een krant (februari 2002):

Multinational Flipse schrapt 180 banen

Bij de vestiging van Flipse in Drenthe komen 180 van de in totaal 418 banen te vervallen als gevolg van verplaatsing van de productie van stofzuigers naar Polen. De vestiging in Drenthe zal worden omgevormd tot een zogenaamd kenniscentrum waar de nadruk ligt op de innovatie van producten en het ontwikkelen van nieuwe productietechnieken. Deze reorganisatie is volgens Flipse van groot belang voor het voortbestaan van de vestiging in Drenthe. Vooral de hoge arbeidskosten in Nederland zijn er de oorzaak van dat het niet lonend is in Drenthe nog langer stofzuigers te produceren. De productie van stofzuigers bij de vestiging van Flipse in Polen wordt door deze verplaatsing aanzienlijk uitgebreid. De vakbonden gaan niet zonder meer akkoord met de reorganisatie bij Flipse. Zij verwijten Flipse dat er de afgelopen jaren te weinig is geïnvesteerd in de vestiging in Drenthe. Vakbondsbestuurder van der Wolk zegt: "Flipse heeft de productieafdeling laten doodbloeden. Vier jaar geleden waren de kosten per geproduceerde stofzuiger in Drenthe nog lager dan in Polen. Investerings in moderne productietechnieken hadden kunnen voorkomen dat deze voorsprong als sneeuw voor de zon is verdwenen. Deze investeringen hadden de arbeidsplaatsen van veel werknemers in de productie van stofzuigers in Drenthe kunnen redden."

Van der Wolk deed zijn uitspraken onder andere op grond van de gegevens over de productie van stofzuigers in tabel 2.

tabel 2

	Drenthe 1998	Drenthe 2001	Polen 1998	Polen 2001
aantal geproduceerde en verkochte stofzuigers	100.000	105.000	95.000	125.000
omzet	€ 16.000.000	€ 16.800.000	€ 15.200.000	€ 20.000.000
aantal werknemers (uitgedrukt in voltijdbanen)	210	190	450	350
Kosten:				
- grondstoffen	€ 1.000.000	€ 1.050.000	€ 950.000	€ 1.250.000
- vervoer	€ 400.000	€ 420.000	€ 1.045.000	€ 1.375.000
- arbeid	€ 10.500.000	€ 10.450.000	€ 9.000.000	€ 8.050.000
- afschrijvingen	€ 600.000	€ 600.000	€ 500.000	€ 1.125.000
- overige variabele kosten	€ 2.000.000	€ 2.100.000	€ 2.850.000	€ 3.750.000
- overige constante kosten (o.a. rente en huur)	€ 500.000	€ 500.000	€ 400.000	€ 800.000

- 2p 26 Wordt de uitspraak van vakbondsbestuurder van der Wolk over de kosten per geproduceerde stofzuiger voor het jaar 1998 bevestigd door de gegevens in de tabel? Verklaar het antwoord met behulp van een berekening.

- Tussen 1998 en 2001 hebben in de vestiging in Polen diepte-investeringen plaatsgevonden.
- 2p 27 Blijkt dit uit de ontwikkeling van de arbeidsproductiviteit in 2001 ten opzichte van 1998? Verklaar het antwoord met behulp van een berekening.

- 2p 28 Noem een kostenpost uit tabel 2 die bij de Poolse vestiging kan zijn gestegen als gevolg van deze diepte-investeringen. Verklaar het antwoord.